

Susret hrvatskih katehetačara
Osvrt na hrvatsku katehetiku i katehezu o 15. godišnjici
vjeronauka u školi i novog načina ostvarivanja župne kateheze

PRIOPĆENJE

28. travnja 2007. godine u auli Bl. Alojzija Stepinca u župi sv. Petra u Zagrebu održan je susret hrvatskih katehetačara. Domaćin susreta bio je župnik mons. Matija Stepinac, jedan od prvih sudionika postkonzilskog katehetskog pokreta u Crkvi u Hrvata. Na susret se odazvalo 15 katehetačara, kako nastavnika na visokim crkvenim učilištima tako i predvoditelja raznih katehetskih pothvata iz Zagreba, Rijeke, Zadra, Splita i Đakova.

1. Cilj susreta: analiza aktualnog katehetskog trenutka i objedinjavanje djelovanja katehetačara

U posljednje vrijeme sve više raste svijest o potrebi analize hrvatskog katehetskoga trenutka, osobito nakon petnaestgodišnjeg iskustva prisustva vjeronauka u školi, s posebnim naglaskom na suvremenom identitetu katehetike kao znanosti na hrvatskim crkvenim učilištima i kateheze kao odgoja u vjeri, s naglaskom na većem povezivanju katehetačara i objedinjavanju njihova djelovanja na učilištima i u raznim crkvenim katehetskim strukturama koje se bave promicanjem hrvatske kateheze. U tom smislu, nakon svečane akademije 15. prosinca 2006. u Zagrebu o 15. godišnjici vjeronauka u školi došlo se do zaključka da je potrebno održati znanstveni katehetski kolokvij. U međuvremenu je prof. dr. sc. Milan Šimunović imenovan članom Komisije Vijeća europskih biskupskih konferencija za katehezu, školu i sveučilište (St. Gallen), gdje će uskoro na europskoj razini trebati predstaviti hrvatska katehetska dostignuća kao i problemska pitanja. Stoga je radi pripreme znanstvenog kolokvija i predstavljanja hrvatske kateheze na europskoj katehetskoj razini predloženo da dr. Šimunović, i kao jedan od najstarijih sudionika i predvoditelja u suvremenom hrvatskom katehetskom pokretu,

sazove i koordinira susret hrvatskih katehetičara, prvi takve vrste u Hrvatskoj. Na susretu je razmatrano više aktualnih pitanja hrvatske katehetike i kateheze, s naglaskom na komplementarnom i razlikovnom suodnosu školskog vjeronauka i župne kateheze. U ovom se priopćenju donose osnovni naglasci i zaključci.

2. Katehetika na crkvenim učilištima

Budući da o kvaliteti temeljnoga teološko-katehetskog studija na crkvenim učilištima uvelike ovisi i kvaliteta katehetskog djelovanja Crkve, sudionici sastanka ukazali su na potrebu suvremene nastave odnosno nastavnih materijala u studijskoj grani katehetike kao i konačne izrade visokoškolskih udžbenika za pojedine kolegije na katedri religiozne pedagogije i katehetike, u uskoj suradnji s pastoralnim teolozima, vodeći pritom računa o nužnosti stimuliranja novoga modela kršćanina odnosno odgovora na pitanje kršćanske inicijacije, kako danas *postati i ostati* kršćaninom, te novog poimanja i ostvarivanja župne zajednice i Crkve u cjelini, naravno, prema zasadama Drugog vatikanskog koncila. Pitanje sveučilišnih udžbenika hrvatski su katehetičari odlučni rješavati u duhu 'Bolonjskoga procesa', u kojem se radi kvalitete studija o tome posebno vodi računa. Kvalitetni visokoškolski udžbenici doprinijet će boljem vrjednovanju katehetike kao teološke discipline na filozofsko-teološkim učilištima odnosno znanstvenom promišljanju o katehetskom djelovanju Crkve, tim više što se zapaža da se u mnogim sredinama ne vodi dovoljno računa o onome što se studira na visokim crkvenim učilištima, štoviše na djelu su neki pastoralno-katehetski 'restauratorski' procesi.

3. Specijalizacija iz katehetike u domovini i inozemstvu

Posebna je pozornost posvećena specijalizaciji novih katehetičara (s poslijediplomskim studijem magisterija/licencijata ili doktora), bilo fakultetskih nastavnika bilo voditelja pojedinih projekata na razini Hrvatske biskupske konferencije ili pojedine biskupije. Pritom je nužno voditi računa o pozivu Ivana Pavla II. upućenom Crkvi "da obnovi svoje povjerenje u katehetsko djelovanje kao prvenstve-

nu zadaću svoga poslanja. Ona je pozvana da katehezi posveti svoje najbolje ljudske zalihe i snage ne štedeći napore, umore i materijalna sredstva da je što bolje organizira i da obrazuje sposobno osoblje” (*Catechesi tradendae* 15). Da bi se uvidjela odgovornost Crkve na tom području, dovoljno je imati pred očima zadatak koordinacije velikih projekata Crkve kao što su vjeronauk u školi s preko 2500 vjeroučitelja i vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama, zatim kateheza u župnim zajednicama. S obzirom na pomanjkanje katehetičara, u prvom redu svećenika, izražen je prijedlog da se na razini biskupija i pojedinih redovničkih zajednica više vodi računa o odabiru i slanju kandidata na poslijediplomski studij, bilo u zemlji bilo u inozemstvu, svakako u savjetodavnoj suradnji s fakultetskim vijećima odnosno voditeljima katedre religiozne pedagogije i katehetike. Za one koji se specijaliziraju na KBF-u u Zagrebu potrebno je omogućiti slične uvjete kao i za one koji su na specijalizaciji u inozemstvu, kako financijski tako i vremenski u smislu barem djelomičnog rasterećenja redovite pastoralne službe. U tom će smislu koordinator ovoga susreta uputiti posebnu molbu biskupima i redovničkim poglavarima i poglavaricama.

4. Uloga katehetičara u crkvenim katehetskim strukturama

Razmatrano je i pitanje sudjelovanja katehetičara u pojedinim crkvenim katehetskim strukturama odnosno vijećima, povjerenstvima i uredima, kako na razini HBK tako i pojedinih biskupija. Činjenica je, naime, da se zaslugom katehetičara hrvatska katehetika i kateheza može staviti uz bok promišljanja i dostignuća na europskoj razini. Posebni zadatak jest i trajna inovacija kvalitete konfesionalnog modela katoličkoga vjeronauka u školi, kako cjeloživotnim obrazovanjem vjeroučitelja tako i periodičnom obnovom kurikula, izdavanjem suvremenih vjeronaučnih udžbenika te profiliranjem župne kateheze u novim okolnostima kojoj sada valja posvetiti posebnu pozornost i što se tiče pripreme kateheta i katehetskih materijala prema dokumentu HBK. Sudionici su predložili da se aktualnu katehetsku reviju “Kateheza” koju izdaje Katehetski salezijanski centar u Zagrebu, i dalje prihvaća kao stručno-znanstveni katehetski

časopis, dakako uz veće sudjelovanje katehetičara i uz potrebno prilagodbeno prestrukturiranje njezine dosadašnje koncepcije. Nadalje, potrebno je da ponovno zaživi "Katehetski glasnik" kao službeno glasilo NKU-a HBK, čiji je zadatak usmjeravati cjelokupno katehetsko gibanje i informirati sve institucije i vjeronaučno-katehetske djelatnike o svemu onome što je potrebno za što kvalitetnije ostvarivanje vjeronauka u školi, vjerskoga odgoja u javnim predškolskim ustanovama te župne kateheze. Što se tiče drugih katehetskih časopisa i glasila u izdavanju biskupijskih katehetskih ureda, procjenjuje se da su dobrodošli kao znak bogatstva u katehetskom gibanju, ali uz uvjet da se očituje veća transparentnost u njihovu pokretanju i uređivanju, u trajnom skladu sa svim prihvaćenim katehetskim standardima na razini NKU-a i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te u nužnoj suradnji s katehetskom javnošću, osobito s katehetičarima i, nadasve, s Vijećem za katehizaciju odnosno NKU-om HBK. Izraženo je veliko priznanje Nacionalnom katehetskom uredu HBK, posebice njegovu predstojniku, na svemu što je u posljednje vrijeme učinjeno, osobito u izradbi i trajnoj doradi vjeronaučnih školskih udžbenika, također i prema propozicijama Hrvatskog nacionalnog obrazovnog sustava.

5. Katehetsko istraživanje o vjeronauku u školi

Budući da se u hrvatskoj javnosti sve više osjeća potreba utvrđivanja kvalitete i prihvaćenosti vjeronauka u školi, katehetičari su podržali već dugo vremena prisutnu ideju o znanstvenom istraživanju toga pitanja. Postoje određene nejasnoće i u samoj Crkvi, osobito što se tiče očekivanja od vjeronauka u školi. Modalitete toga istraživanja utvrdit će katedra religiozne pedagogije i katehetike KBF-a u Zagrebu u suradnji s NKU-om HBK.

6. Znanstveni katehetski kolokvij

Sudionici susreta složni su u odluci da je potrebno prirediti znanstveno promišljanje o hrvatskoj katehatici i katehezi na posebnom katehetskom kolokviju koji bi okupio širi krug sudionika, u interdisciplinarnoj suradnji s nekim drugim teološkim granama. U

tom je smislu zaključeno da se najesen održi znanstveni katehetski kolokvij u organizaciji katedre religiozne pedagogije i katehetike te Katehetskog instituta KBF-a i NKU-a HBK. Ovaj bi kolokvij mogao označiti izniman doprinos kvaliteti hrvatskih katehetskih znanstveno-stručnih promišljanja te ostvarivanja kateheze u novim okolnostima.

Zagreb, 2. svibnja 2007.

U ime sudionika pribilježio
pročelnik katedre religiozne pedagogije i
katehetike na KBF-u,
predstojnik Katehetskog instituta KBF-a
Alojzije Hobljaj, v. r.